

Parlamentul României
Senat

Comisia juridică, de numiri,
disciplină, imunități și validări

Nr. XIX/ 61/ 71.03 / 2023

RAPORT

asupra Propunerii legislative pentru deconspirarea urmașilor lucrătorilor Securității care ocupă demnități sau funcții publice prin completarea Ordonanței de urgență nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității

În conformitate cu prevederile art. 70 din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare, Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări, prin adresa nr. **L105/2023** din data de 6.03.2023, a fost sesizată de Biroul permanent al Senatului în vederea dezbaterii și elaborării raportului asupra **Propunerii legislative pentru deconspirarea urmașilor lucrătorilor Securității care ocupă demnități sau funcții publice prin completarea Ordonanței de urgență nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității**, având ca inițiatori Ghica Cristian - senator USR; Apostol Alin-Gabriel - deputat USR; Badea Mihai-Alexandru - deputat USR; Blaga Daniel-Codruț - deputat USR; Buzoianu Diana-Anda - deputat USR; Fălcoi Nicu - deputat USR; Gheba Daniel-Sorin - deputat USR; Giurgiu Adrian - deputat USR; Hangan Pollyanna-Hanellore - deputat USR; Lőrincz Ștefan-Iulian - deputat USR; Miruță Radu-Dinel - deputat USR; Molnar Radu-Iulian - deputat USR; Năsui Claudiu-Iulius-Gavril - deputat USR; Neagu Denisa-Elena - deputat USR; Prună Cristina-Mădălina - deputat USR; Rodeanu Bogdan-Ionel - deputat USR; Seidler Cristian-Gabriel - deputat USR; Stoica Diana - deputat USR; Wiener Adrian - deputat USR. Propunerea legislativă se consideră adoptată de Camera Deputaților în forma inițială, în condițiile art. 75 alin. (2) teza a III-a din Constituția României, republicată.

Consiliul Legislativ a avizat negativ propunerea legislativă.

Consiliul Economic și Social a avizat negativ propunerea legislativă, precizând că este un aspect privat calitatea de lucrător al Securității pentru părinții demnitarilor, iar interesul public legat de persoana demnitarului nu este suficient pentru a expune public calitatea de lucrător a părinților.

Guvernul nu susține adoptarea inițiativei legislative, precizând că răspunderea morală, la fel ca răspunderea juridică, este individuală și vizează doar faptele proprii și nu se poate extinde asupra rudelor persoanelor verificate. Prin urmare, prevederea privind verificarea rudelor de gradul I pe linie ascendentă ale persoanelor care ocupă funcțiile sau demnitățile prevăzute în legătură cu existența sau inexistența calității de lucrător al Securității este incompatibilă cu principiile democratice. Răspunderea de grup și răspunderea rudelor pentru faptele unei persoane sunt tipice

regimurilor totalitare, inclusiv regimului totalitar comunist. De asemenea, instituirea unui registru public al lucrătorilor Securității generează încălcarea prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).

Comisiile pentru administrație publică, pentru cultură și media, respectiv pentru comunicații, tehnologia informației și inteligență artificială au transmis avize negative.

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare completarea art. 3 din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, cu modificările și completările ulterioare, propunându-se:

-acordarea dreptului cetățenilor, presei scrise și audiovizuale, partidelor politice, organizațiilor neguvernamentale legal constituite, autorităților și instituțiilor publice de a solicita informarea cu privire la existența sau inexistența calității de lucrător al Securității a rudelor până la gradul I pe linia ascendentă ale persoanelor care ocupă funcția de Președinte al României, deputat sau senator, membru al Guvernului, Avocat al Poporului, primar;

-constituirea unui registru public al tuturor lucrătorilor Securității, precum și instituirea în sarcina Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității a obligației de a publica pe pagina proprie de internet a acestui registru.

Comisia juridică a analizat propunerea legislativă și, în data de 27 martie 2023, a hotărât să adopte, cu majoritate/ ~~unanimitate~~ de voturi ale membrilor prezenți, un **raport de respingere**.

Astfel, cum precizează și Consiliul Legislativ în avizul transmis, soluțiile legislative preconizate reprezintă o ingerință în dreptul la viață intimă, familială și privată consacrat de art. 26 din Constituție. Astfel, potrivit art. 53 din Legea fundamentală:

“ARTICOLUL 53 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.

(2) Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.”

Scopul urmărit de inițiatori – “deconspirarea urmașilor lucrătorilor Securității”, pornindu-se de la prezumția potrivit căreia legătura de rudenie de gradul I a unei persoane care deține o demnitate publică cu un fost lucrător al Securității reprezintă o legătură cu fosta Securitate, legătură prin intermediul căreia exercitarea respectivei demnități publice ar fi controlată, nu se circumscrie niciunui dintre scopurile enumerate de art. 53 alin. (1) din Constituție și nu este unul legitim, astfel încât să justifice ingerința în dreptul la viață intimă,

familială și private consacrat de art. 26 din Constituție. Valoarea de adevăr a acestei prezumții nu poate fi stabilită. Prin soluțiile legislative propuse se instituie o **stigmatizare a copiilor pentru faptele din trecut ale părinților lor, demersal legislativ fiind astfel contrar principiului dreptății, ca valoare supremă a statului de drept**, consacrat de art. 1 alin. (3) din Constituție. Se creează, pe de altă parte, și o discriminare între cetățeni pe criteriul legăturii de rudenie, contravenind, astfel, prevederilor art. 4 alin. (2) și ale art. 16 alin. (1) din Constituția României, republicată, astfel că s-ar putea crea un dezavantaj electoral pentru aceștia în cazul în care ar dori ulterior să candideze pentru ocuparea unei funcții de demnitate publică, putând fi afectat dreptul de a fi ales, consacrat de art. 37 și art. 38 din Constituție, după cum precizează și Consiliul Legislativ.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă înregistrată cu **L105/2023** face parte din categoria **legilor organice**. Senatul, în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală și ale art. 92 alin. (8) pct. 2 din Regulamentul Senatului în vigoare, este Camera decizională.

Președinte,

Senator Cristian Augustin Nițulescu Țăgârlaş

Secretar,

Senator Laura Mihaela Moagher

Consilier, Camelia Popescu